GHID DE STUDIU PENTRU GRUPURILE MICI

DEUTERONOM

Dumnezeu așteaptă un răspuns

DEUTERONOM
Dumnezeu aşteaptă un răspuns

Învață să răspunzi cu iubire la iubirea lui Dumnezeu

Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău; și pe aproapele tău ca pe tine însuți.

Deuteronom
Ghid de studiu
Biserica Creștină Baptistă Metanoia Arad, 2017

Material adaptat, cu permisiune, după lucrarea:
Deuteronom. Ghid de studiu
© Fundația Istoria Binecuvântării, 2015
http://www.ib-ro.org

Calendar de studiu

DEUTERONOM

Săptămâna	Lecția	Textul	Ideea centrală
18-24.09	1	Deut. 4:1-40 De citit: Deut. 1-5	Cunoaşte-L pe Dumnezeu, şi păzirea poruncilor Lui va fi o bucurie, nu o povară!
25.09-01.10	2	Deut.10:12-11:32 De citit: Deut. 6-11	Nu uita ce ţi-a făcut Domnul, şi vei fi motivat să răspunzi cu iubire la iubirea Lui!
02-08.10	3	Deut. 12:1-28 De citit: Deut. 12-14	Cinsteşte-L pe Domnul în locul pe care Şi l-a ales El, ca să-Şi aşeze acolo Numele!
09-15.10	4	Deut. 17:14-18:22 De citit: Deut. 15-18	Încrederea în Dumnezeu te va păzi de ispita iubirii de bani şi de amăgirile religiilor false.
16-22.10	5	Deut. 19:1-13; 21:1-9 De citit: Deut 19-21	Iubeşte-ţi aproapele respectându-i viaţa!
23-29.10	6	Deut. 21:10-14; 22:22-30 De citit: Deut. 21-25	Iubeşte-ţi aproapele respectându-i demnitatea!

30.10-05.11	7	Deut. 22:1-4; 23:19-25; 24:6-18; 25:13-16 De citit: Deut. 21-25	Iubeşte-ţi aproapele respectându-i bunurile!
06-12.11	-	-	-
13-19.11	8	Deut. 26-27 De citit Deut. 26-30	Ridică-ţi stâlpi de aducere-aminte în viaţă şi învaţă din istorie!
20-26.11	9	Deut. 28 De citit: Deut. 2-30	Nu lăsa ca binecuvântarea sau blestemul să fie motivaţia ta de a asculta, căci fuga de blesteme naşte farisei, iar fuga după binecuvântări naşte idolatri!
27.11-03.12	10	Deut. 29-30 De citit: Deut. 29-30	Alege viaţa câtă vreme Dumnezeu ţi-o oferă prin Legământul Său!
04-10.12	11	Deut. 31 De citit Deut. 31-34	Fii gata să lupţi pentru generaţia ta, căci credincioşia, nu succesul, este măsura vieţii!
11-17.12	12	Deut. 32 De recitit întreaga carte	*Recapitulare* Cel care n-a învăţat să răspundă cu iubire la iubirea lui Dumnezeu va gusta din rigoarea dreptăţii Lui.
18-24.12	-	-	*Sărbătoarea naşterii lui Cristos*
25-31.12	-	-	*Sărbătoarea sfârşitului de An*

DEUTERONOM, O PRIVIRE DE ANSAMBLU

SCOPUL STUDIERII CĂRŢII

Nădăjduim ca prin studierea acestei cărţi să crească în noi bucuria cunoaşterii lui Dumnezeu. Acest lucru se va realiza pe măsură ce descoperim trăsăturile caracterului Său revelat în cadrul legământului pe care-l înnoieşte cu noua generaţie aflată la graniţele Ţării Promise. Înnoirea legământului se întemeiază pe promisiunea unilaterală şi irevocabilă făcută lui Avraam, pe credincioşia lui Dumnezeu demonstrată în istoria lor anterioară şi este făcută în vederea istoriei viitoare.

Obiectivul nostru final nu este bucuria în sine, ci cunoaşterea lui Dumnezeu, dar bucuria va constitui un standard de control pe tot parcursul studiului nostru. Întâlnirea cu Dumnezeul lui Israel va trezi în sufletele noastre acea reverenţă care ne va motiva la o şi mai adâncă cunoaştere a Lui. Deci punctul focal al căutărilor noastre va fi însăşi Persoana lui Dumnezeu. De fapt, El este protagonistul suprem al tuturor naraţiunilor Vechiului Testament.

Cunoaşterea lui Dumnezeu presupune nu numai descoperirea unor trăsături izolate ale caracterului Său, ci şi integrarea lor într-un întreg teologic armonios. Înţelegerea întregului va facilita comunicarea clară şi coerentă a adevărurilor descoperite, precum şi integrarea lor într-o viaţă creştină relevantă.

IMPORTANŢA STUDIERII BIBLIEI PE CĂRŢI

Totul a început cu ÎNTREGUL. Acest principiu îl regăsim în creaţie, de exemplu în sămânţă şi în codul genetic (adică plantele, animalele şi omul se dezvoltă dintr-un întreg şi în lumina lui). Ruperea de context duce la anomalii şi moarte. În lumea biologică, ruperea de

context înseamnă cancer, în lumea Scripturii înseamnă erezie şi idolatrie. Deci sănătatea şi viaţa pot fi definite prin dependenţă de întreg, prin apartenenţa la întreg, prin armonia cu întregul.

Iată de ce studierea oricărui text din Biblie trebuie făcută în lumina întregului căruia îi aparţine – a cărţii – şi în ultimă instanţă în lumina întregii Biblii.

Biblia este revelaţia lui Dumnezeu pentru omenire. Vechiul şi Noul Testament constituie părţi esenţiale ale aceluiaşi întreg indivizibil şi împreună alcătuiesc **contextul ultim al oricărui text din Scriptură**.

Biblia a fost însă scrisă pe cărţi, nu pe versete, pe capitole sau pe teme. De aceea **cartea constituie unitatea de referinţă** pentru oricare adevăr din ea. Testul pentru adevăr fiind armonia întregului, un text oarecare a fost corect interpretat dacă se armonizează cu întregul cărţii în lumina scopului autorului.

Atunci când în studierea Bibliei se încalcă acest principiu, este periclitată atât sănătatea spirituală a individului, cât şi cea a bisericii. Cu cât izolarea indivizilor este mai mare, cu atât implicaţiile sunt mai dezastruoase. Comunitatea creştină este o comunitate hermeneutică, deci ea funcţionează ca un mediu antiseptic, ca o protecţie împotriva ereziei, ca o frână în calea ei. Cu toate acestea, o relaţie incorectă cu Scriptura la nivelul întregii biserici va produce o mutaţie înceată dar sigură, împingând biserica spre preocupări străine de adevăr, spre legalism şi spre erezie.

ETAPELE STUDIERII CĂRŢII

Studierea unei cărţi trebuie să se facă în trei etape distincte: **sinteză**, **analiză**, **sinteză**.

Dacă testul pentru adevăr este armonia întregului, atunci imaginea întregului este primul lucru pe care trebuie să-l obţinem. Deşi este

cel mai dificil pas, este totuşi pasul cel mai important în studierea unei cărţi. Dar nu trebuie să uităm că toate concluziile pe care ni le formulăm în această etapă sunt interpretări iniţiale care vor trebui verificate pe măsură ce vom descoperi înţelesul detaliilor din text. Abia după ce am creionat o astfel de imagine de ansamblu asupra cărţii – etapă pe care o vom numi **pregătirea cărţii** pentru studiu – vom putea intra în **analiza cărţii** – paragraf cu paragraf, sau parte cu parte. Iar după ce am înţeles detaliile, vom avea posibilitatea să analizăm şi să corectăm imaginea de ansamblu pe care ne-am creionat-o iniţial. Acest al treilea pas l-am numit **rezumarea cărţii**.

Pregătirea cărţii pentru studiu trebuie să înceapă prin formarea unei priviri de ansamblu asupra cărţii. Cele patru contexte ale cadrului hermeneutic – contextul literar, contextul istoric, contextul teologic şi contextul actual – constituie patru perspective integratoare prin care poate fi privită orice carte din Biblie. Pentru a ne forma o privire de ansamblu asupra cărţii trebuie să citim cartea de mai multe ori, încercând de fiecare dată să realizăm unul dintre paşii propuşi mai jos:

- **să formulăm structura, scopul şi mesajul** cărţii;
- **să ancorăm mesajul cărţii în contextul istoric** al planului lui Dumnezeu;
- **să găsim relaţiile dintre cartea pe care o studiem şi restul cărţilor Bibliei**;
- **să înţelegem modul specific de comunicare al autorului** prin formele literare ce caracterizează cartea.

A doua etapă în studiu este **analiza cărţii**. În această etapă va trebui să răspundem la două întrebări fundamentale:

- Ce a însemnat textul pentru ei, atunci şi acolo?
- Ce înseamnă textul pentru noi, acum şi aici?

În programul nostru, această etapă va cuprinde însăşi lecţiile pentru studiu biblic şi va constitui secţiunea cea mai mare a manualului de faţă. Cheia acestei etape este ajungerea la **ideea exegetică** a textului. Ideea exegetică este o frază în care se regăsesc, într-o formulare coerentă şi concisă, răspunsurile la două întrebări:

- ♦ Despre ce este vorba în text?
- ♦ Ce se spune despre ceea ce este vorba în text, adică despre subiect?

Pentru ca să ajungem la ideea centrală a lecţiei, trebuie să reformulăm ideea exegetică a textului în lumina nevoilor concrete ale grupului căruia ne adresăm. Reformularea ideii exegetice se va face trecând-o prin filtrele a trei întrebări legate de nevoia ascultătorilor:

- ♦ Ce înseamnă adevărurile cuprinse în ideea exegetică?
- ♦ Sunt ele adevărate pentru ascultători?
- ♦ Le aplică ei în viaţă?

În funcţie de întrebarea care caracterizează cel mai bine nevoia grupului de studiu, abordarea lecţiei va fi preponderent explicativă, demonstrativă sau aplicativă, adică lecţia va trebui să pună accentul respectiv pe explicarea, demonstrarea sau aplicarea adevărurilor din ea.[1]

A treia etapă a studiului este **rezumarea**. În această etapă se va rafina înţelegerea cărţii ca întreg. Rezumarea cărţii constă în reformularea structurii şi a mesajului central al cărţii în lumina detaliilor analizate la punctul precedent. Deşi majoritatea dintre noi considerăm încheiată studierea cărţii după parcurgerea punctului precedent, este totuşi important să ştim că orice lucru care n-a fost „împachetat" şi aşezat la locul lui se va pierde uşor din memorie. Or tocmai acesta este rolul celei de a treia etape.

[1] Pentru detalii consultaţi cartea lui Haddon Robinson, *Arta comunicării adevărului biblic*, Ed. Logos, Cluj-N.

Cum studiem deci o carte? Majoritatea am dori un proces simplu, un model mecanicist, care să ne ajute să progresăm pas cu pas înspre înţelegerea textului. Din descrierea de mai sus reiese însă că studiul biblic implică mult mai multă artă, deci mult mai multă creativitate decât ne-am fi imaginat. Înţelegerea textului rezultă din permanenta frământare dintre întreg şi detaliu. Înţelesul care se armonizează cel mai bine în întreg şi întregul care armonizează cel mai bine toate detaliile sunt cel mai aproape de adevăr şi pot fi considerate ca fiind cea mai bună interpretare a textului.

PREGĂTIREA CĂRŢII

Familiarizarea cu cartea sau pregătirea cărţii pentru studiu

Conform tiparului de studiu pe care l-am propus mai sus, este important să începem cu întregul, pentru ca apoi, în lumina lui, să înţelegem detaliile cărţii. Pentru a ajunge la această privire de ansamblu asupra cărţii vom parcurge următorii paşi:

- ♦ cu autorul prin carte sau cartea privită prin prisma structurii, a mesajului şi a scopului cu care ea a fost scrisă;
- ♦ cu cartea prin istorie sau cartea privită în contextul istoric al Bibliei;
- ♦ cu cartea prin Biblie sau cartea privită în contextul celorlalte cărţi din Biblie;
- ♦ cu cartea prin literatură sau cartea privită prin prisma formelor literare specifice ce o caracterizează.

Cu autorul prin carte

Cartea privită prin prisma structurii, a mesajului şi a scopului cu care a fost scrisă

Ca să putem vorbi despre structura unei cărţi, despre mesajul şi despre scopul cu care cartea a fost scrisă, trebuie să avem convingerea că, din punct de vedere literar, cartea constituie un întreg unitar.

Chiar dacă în cercurile evanghelice de la noi din ţară deocamdată nu se pune sub semnul întrebării nici faptul că Moise ar fi unicul autor al cărţii şi deci nici perioada în care a fost scrisă cartea, ambele au fost şi continuă să rămână disputate în lumea teologică.[2] Se spune că „cel care se căsătoreşte cu spiritul vremii se va pomeni foarte curând

[2] Preluând ideea de la evrei, cu câteva excepţii, de-a lungul a optsprezece secole, creştinii au considerat că paternitatea Pentateuhului aparţine lui Moise. Cel care a pornit avalanşa criticii, fără ca el însuşi să fi negat, de fapt, că Moise este autorul Pentateuhului, a fost Jean Astruc (1684-1766), medicul personal al regelui Ludovic al XV-lea al Franţei şi profesor la Facultatea de medicină din Paris.

Observând că, în cele cinci cărţi, diferitele nume ale lui Dumnezeu sunt grupate într-o anumită secvenţă, Astruc a formulat ipoteza conform căreia Moise s-ar fi folosit de patru surse distincte pe care le-a aranjat pe patru coloane. Editorii de mai târziu au combinat cele patru coloane, alcătuind materialul pe care-l avem azi. Văzînd că în prima parte a Pentateuhului este folosit mai frecvent numele *Elohim* iar în a doua parte numele *Yahweh*, el a atribuit prima parte unei **surse elohiste**, iar a doua unei **surse iahviste**. Pe lîngă cele două surse principale el a descoperit vreo alte zece surse mai puţin importante.

Urmaşii lui au datat sursele mult după perioada mozaică, combinîndu-le în diverse feluri, în diverse teorii. În general s-a căzut de acord că au fost patru surse, dar nu s-a căzut de acord asupra ordinii şi deci a vechimii lor. Teoria care este considerată la această oră teoria critică cea mai bine pusă la punct este **teoria Graf-Wellhausen**. Cei doi susţin existenţa a patru surse distincte, combinându-le după cum urmează: 1) sursa iahvistă, 850 î.Hr; sursa elohistă, 750 î.Hr.; sursa deuteronomică, 620 î.Hr., pe vremea reformei lui Iosia; Codexul preoţesc, 450 î.Hr., pe vremea lui Ezra.

Cele patru surse nu pot fi identificate cu patru părţi distincte din Pentateuh, spun susţinătorii acestei teorii, pentru că de fapt ele au fost descompuse într-o mulţime de texte mărunte din care s-a alcătuit apoi un mozaic, o nouă compoziţie, de către editorii de mai târziu.

Principalele argumente împotriva acestei teorii sunt:

1. Ideea că folosirea diferitelor nume indică autori diferiţi la originea materialului este nefondată. Coranul, despre care se ştie că are un singur autor, urmează acelaşi tipar.
2. O analiză lingvistică minuţioasă făcută de un adept al teoriei, Jonathan Krautlein, a arătat că pe baza diferenţelor lingvistice este imposibil să susţii teoria celor patru surse.

văduv". Lucrul acesta este confirmat de ridicarea şi căderea teoriilor critice la adresa Bibliei. Mai devreme sau mai târziu Cuvântul lui Dumnezeu se adevereşte a fi demn de toată încrederea noastră.

Forma scrierii pledează pentru unitatea ei şi pentru datarea timpurie

Descoperirile arheologice din ultimii ani au scos la iveală inscripţii şi texte care păstrează formele tratatelor dintre suzerani şi vasali din diferite perioade istorice. Tratatele din prima parte a mileniului al doilea înainte de Hristos au o formă elaborată care cuprinde:

- **Titlul** - identifica partenerii principali ai tratatului.
- **Prologul istoric** - arăta tot ceea ce a făcut suzeranul în trecut pentru vasal. Bunătatea pe care suveranul a arătat-o faţă de vasal trebuia să-l îndemne pe acesta la ascultarea stipulaţiilor tratatului.
- **Stipulaţiile legământului.**
- **Depozitarea în Templu şi citirea periodică** în public.
- **Martorii** - erau de obicei zeii celor două părţi şi rolul lor era să aducă binecuvântările sau blestemele peste partea care păzea, respectiv călca, legământul.
- **Binecuvântările şi blestemele.**
- **Ceremonia şi jurământul** - era modul în care se ratifica tratatul. În cadrul lor se menţionau din nou pedepsele împotriva celui care avea să calce legământul.

3. Nici repetiţiile şi nici diferitele stiluri narative nu constituie o bază obiectivă, viabilă, pentru susţinerea teoriei surselor multiple.
4. Contradicţiile care se găsesc în Pentateuh, deşi n-au fost toate rezolvate în mod satisfăcător, nu justifică teoria ca singură explicaţie pentru rezolvarea lor.

Legământul mozaic comparat cu alte tratate şi coduri de legi din antichitate.

În diagrama de mai sus avem reprezentate comparativ formele tratelor suzeran-vasal de dinainte şi de după 1200 î.Hr. şi a Legământului mozaic.[3] Deşi ordinea punctelor din legământ nu era strict respectată, până în jurul anului 1200 î.Hr., tratatele conţineau toate punctele amintite. După această dată se constată o simplificare clară a formei tratatelor. Titlul era urmat de prologul istoric, de termenii legământului, de binecuvântări şi de blesteme.

[3] Diagrama a fost preluată după Meredith G. Kline, Treaty of the Great King, Eerdmans, Grand Rapids, 1963, din A.J. Hoerth, Old Testament Archaeology, curs litografiat, 1987.

Ca să se facă înţeles, Dumnezeu a apelat la o formă cunoscută pentru cei din vremea respectivă: tratatul încheiat în mod curent între un suzeran şi un vasal. Păstrând forma, Dumnezeu a umplut-o cu un conţinut formulat în termenii Săi, comunicându-Se astfel pe Sine pe înţelesul celor cu care a încheiat legământul.

Acest mod de comunicare îl regăsim pe parcursul întregii Biblii, el atingând punctul culminant în întruparea Domnului Isus. Avem exemplificate în acest tipar primele două axiome ale cadrului hermeneutic: Dumnezeu a vorbit ca să se facă înţeles, iar pentru aceasta a vorbit folosindu-Se de tiparele contextului cultural al celor cărora li S-a adresat. Iată de ce, pentru a înţelege textul este important să căutăm să cunoaştem contextul cultural.

Structura cărţii

Legea mozaică respectă forma tratatelor din prima partea a mileniului al doilea î.Hr., ceea ce este un argument în plus pentru originea şi datarea Pentateuhului. Această formă a tratatului de suzeranitate o regăsim în Deuteronom. S-ar părea că Moise a structurat întreaga carte după acest tipar.

1:1-5	Titlul sau prezentarea părţilor
1:6-4:49	Prologul istoric
5-26	Stipulaţiile legământului
27	Scrierea şi citirea Legii la intrarea în ţară
28	Binecuvântările şi blestemele
29:1-30:18	Jurământul, ceremonialul şi sancţiunile
30:19-20	Martorii
31-34	Predarea ştafetei lui Iosua, împreună cu Cartea legii, ce trebuia depozitată în chivot şi citită periodic după ce vor fi intrat în ţară.

Prezentăm în continuare o formă simplificată a schiţei cu care vom lucra mai departe:

1-4	Pregătirea pentru legământ sau pentru primirea Legii
5	Darea legământului (4:13 justifică folosirea celor doi termeni ca sinonimi)
6-25	Detalierea legământului
26-30	Implicaţiile legământului
31-34	Moise predă ştafeta lui Iosua

Mesajul cărţii

Provocarea uriaşă cu care israeliţii urmau să fie confruntaţi era închinarea la dumnezeii străini ai Canaanului. De aceea, întreaga carte îi motivează şi-i pregăteşte pentru această confruntare. Viaţa lor în ţară, atât ca durată cât şi ca binecuvântare, urma să depindă de credincioşia lor faţă de Cel care i-a smuls din mâna lui Faraon. Dumnezeu reînnoieşte legământul cu noua generaţie, subliniind termenii relaţiei şi avertizându-i de consecinţele nerespectării legământului. De aceea, mesajul cărţii ar putea fi rezumat în cuvintele:

Israele, alege viaţa, alegându-L pe adevăratul Dumnezeu!

Ocazia scrierii cărţii

În cei 40 de ani de peregrinări prin pustie, întreaga generaţie care a asistat la darea Legii de la Sinai a pierit, după hotărârea Domnului. O nouă generaţie stătea la graniţele ţării, aşteptând să intre în moştenirea pe care Dumnezeu o făgăduise părinţilor lor, Avraam, Isaac şi Iacov. Legea urma să guverneze legământul lor cu Dumnezeu în ţara pe care se pregăteau s-o ia în stăpânire. Moise repetă Legea la porunca Domnului şi reînnoieşte legământul dintre Popor şi Dumnezeu, pregătindu-i astfel pentru ascultarea de Dumnezeu şi avertizându-i totodată de consecinţele călcării acestui legământ.

Scopul scrierii cărţii

Să-i motiveze şi să-i ajute ca, în noile condiţii, să rămână credincioşi singurului Dumnezeu, în pofida ispitelor cu care urmau să fie confruntaţi în ţara care le stătea înainte.

Cu cartea prin istorie

Cartea privită în contextul istoric al Bibliei

Istoria biblică poate fi împărţită în patru capitole mari: istoria Vechiului Testament, istoria perioadei intertestamentale, istoria vieţii lui Isus şi istoria faptelor apostolilor. Istoria perioadei intertestamentale, deşi este atinsă numai în scrierile apocrife (1, 2 Macabei), trebuie inclusă în istoria biblică, pentru că întregul Nou Testament oglindeşte frământările din această perioadă. Evenimentele prezentate în cartea Deuteronom fac parte din istoria Vechiului Testament, care parcurge la rândul ei trei mari etape: formarea societăţii umane, formarea poporului Israel şi istoria poporului Israel.

1. **Formarea societăţii umane** acoperă perioada de la Creaţie până în jurul anului 2000 î.Hr. şi o găsim descrisă succint în primele unsprezece capitole din Genesa. Ea cuprinde câteva evenimente de importanţă crucială: Creaţia, Căderea omului în păcat, pedeapsa prin Potop şi Turnul Babel, care a dus la formarea societăţii umane în toată diversitatea ei etnică.

2. **Formarea poporului Israel** se întinde pe perioada 2000 - 1500 î.Hr. şi a început cu alegerea şi chemarea lui Avraam. Legământul pe care Dumnezeu îl încheie cu el şi cu sămânţa lui, devine temelia formării şi existenţei viitorului popor.

   Sfârşitul cărţii Genesa mută scena acţiunii în Egipt, unde în cei 430 de ani de robie se va forma poporul lui Dumnezeu.

3. **Istoria poporului** începe odată cu intervenţia izbăvitoare a lui Dumnezeu, descrisă în cartea Exod (1500 î.Hr.), şi din punctul de vedere al surselor biblice canonice, se termină cu perioada post-exilică relatată în cărţile Ezra, Neemia şi Estera.

Cartea Deuteronom încheie perioada de tranziţie din Egipt în Canaan, perioada celor 40 de ani de peregrinări prin pustie şi este scrisă în Câmpia Moabului, înainte de trecerea Iordanului, cu scopul de a pregăti poporul pentru intrarea în ţară şi pentru trăirea în ea. Aici, în Câmpia Moabului, Dumnezeu reînnoieşte legământul cu poporul şi subliniază implicaţiile ce derivă din acest legământ.
Aşezând întreaga istorie biblică pe o axă a timpului, putem ilustra astfel cele spuse mai sus:

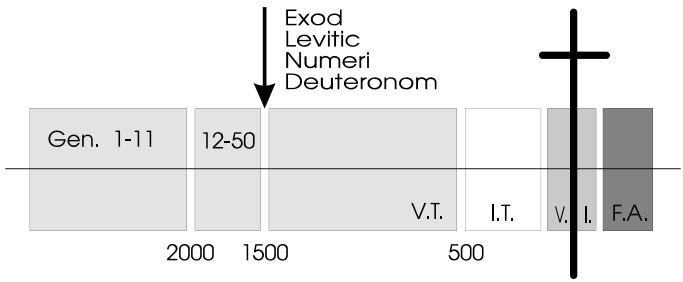

Referindu-ne numai la istoria poporului Israel, din perspectiva istorico-geografică, unitatea şi relaţia dintre cele cinci cărţi scrise de Moise poate fi ilustrată astfel:

- ♦ **Genesa:** din Ur în Egipt
- ♦ **Exod:** din Egipt la Sinai
- ♦ **Levitic:** la Sinai
- ♦ **Numeri:** de la Sinai în Cîmpia Moabului
- ♦ **Deuteronom:** în Cîmpia Moabului

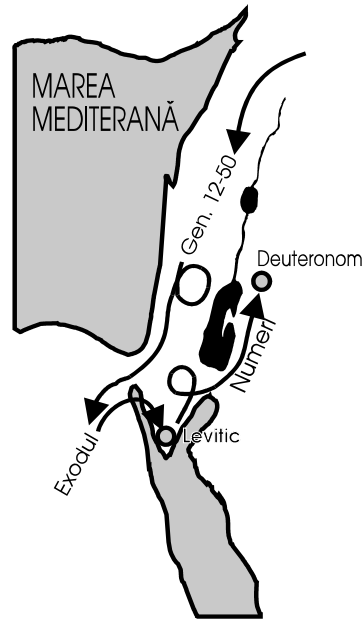

Cu cartea prin Biblie

Cartea privită în contextul celorlalte cărţi din Biblie

Cartea Deuteronom poate fi socotită un fel de „cumpănă a apelor“ pentru restul cărţilor Vechiului Testament. Pe de o parte, ea concluzionează celelalte patru cărţi ale lui Moise; pe de altă parte, pregăteşte scena pentru cărţile care urmează.

Termenii legământului dintre Dumnezeu şi popor, pe care Moise îi reafirmă în această carte, devin filtrul prin prisma căruia va fi judecată întreaga istorie a poporului. Citind cărţile lui Samuel, ale Împăraţilor şi Cronicilor, vom fi, poate, şocaţi de faptul că Dumnezeu analizează viaţa fiecărui împărat doar prin prisma respectării sau nerespectării legământului.

Toată lucrarea profeţilor este fundamentată în legământul pe care-l găsim în această carte, pentru că funcţia lor era să recheme Israelul la respectarea legământului, avertizându-i de consecinţele neascultării şi încurajându-i la pocăinţă şi la ascultare de Dumnezeu prin promisiunile binecuvântărilor Lui.

Majoritatea psalmilor sunt formulaţi în baza legământului deuteronomic. În Israel, legământul devenea o realitate pentru fiecare individ prin ritualurile şi sărbătorile care, încă de la naşterea lui, îl confruntau cu conceptul de legământ. Tăierea împrejur, pe care o purta în trupul lui, îl obliga să se considere parte din poporul legământului. Sărbătoarea Paştelui îi aducea aminte de răscumpărarea pe care Dumnezeu i-a oferit-o în baza acestui legământ. Sărbătoarea Primelor Roade îl obliga să reînnoiască legământul cu Dumnezeul lui, iar Sărbătoarea Corturilor îi aducea în suflet liniştea de a se şti în mâinile unui Dumnezeu credincios legământului Său, a unui Dumnezeu care poate purta de grijă chiar şi în condiţiile vitrege ale deşertului. Această realitate palpabilă a legământului îi oferea psalmistului dreptul de a veni înaintea lui Dumnezeu cu bucuriile şi cu durerile lui.

Tot aici, în Deuteronom, găsim şi promisiunea lui Dumnezeu care legitimează fiecare licărire de lumină în mijlocul întunericului pedepsei, promisiune care urma să se împlinească în noul legământ (30:6).

Cu cartea prin literatură

Cartea privită prin prisma formelor literare specifice din ea

Comunicarea scrisă apelează la o varietate de forme literare. Existenţa acestor moduri diferite de comunicare arată înspre o realitate lăuntrică pe care Dumnezeu a pus-o în om la creaţie. Era normal deci, ca Dumnezeu să se reveleze pe toate aceste căi pentru a se face înţeles. Aşa se explică faptul că Biblia, care este o culegere de cărţi, acoperă o gamă largă de forme literare. Iată câteva dintre cele mai reprezentative forme literare pe care le găsim în Biblie: în Vechiul Testament, *naraţiunea istorică, legea, literatura profetică,*

literatura poetică şi literatura sapienţială[4], iar în Noul Testament, *evanghelia, parabola/pilda, literatura epistolară şi literatura apocaliptică*. Ceea ce diferenţiază aceste scrieri este natura lor specifică. **Natura** lor specifică determină **probleme** specifice în **exegeza** şi în **actualizarea** adevărurilor din fiecare carte.

Pentru că în acest trimestru vom studia cartea Deuteronom, vom schiţa mai jos câteva principii exegetice şi de actualizare specifice naraţiunii istorice şi legii, deoarece acestea sunt formele literare majore în carte.

Naraţiunea istorică[5]

Dacă toate celelalte cărţi au fost scrise din punctul de vedere al omului şi suntem obişnuiţi să-l căutăm pe el în centru lor, nu trebuie să uităm că Biblia a fost scrisă din punctul de vedere al lui Dumnezeu, El fiind protagonistul ultim al oricărei acţiuni de pe paginile ei. Iată de ce, atunci când vorbim despre naraţiunea istorică, trebuie să avem în vedere faptul că, în universul lui Dumnezeu, afară de El Însuşi, nimic nu se defineşte prin sine. Oamenii, relatările legate de viaţa lor, popoarele şi istoriile lor, toate trebuie înţelese, întotdeauna, în contextul mai larg de care aparţin şi căruia i se subordonează. Iată de ce, în cazul naraţiunii istorice, vorbim de mai multe niveluri de interpretare:

	Niveluri de interpretare:	**Exemple:**
1	naraţiunea imediată	visul lui Iosif
2	naraţiunea complexă	viaţa lui Iosif
3	naraţiunea majoră	istoria poporului Israel
4	naraţiunea ultimă	planul lui Dumnezeu

[4] Prin literatura sapienţială se înţeleg scrierile înţelepţilor care au drept scop să înveţe pe alţii înţelepciunea. Exemple de asemenea cărţi în Biblie sunt Eclesiastul şi Pildele lui Solomon.

[5] Pentru o tratare mai completă, vezi Gordon D. Fee & Douglas Stuart, *Biblia ca literatură* , Cluj: Editura Logos.

Ca oameni, noi putem învăţa multe de la oamenii pe care-i întâlnim pe paginile Bibliei. Dar tot ceea ce învăţăm de la ei trebuie înţeles în lumina contextului ultim, în lumina lui Dumnezeu şi a planului Său.

Din cele spuse mai sus, putem deduce câteva principii exegetice specifice, legate de interpretarea naraţiunii istorice vechi testamentale.

1. De obicei, o naraţiune vechi testamentală nu prezintă o învăţătură directă, ci ilustrează o doctrină afirmată direct în altă parte, pentru că naraţiunile ne vorbesc despre ceea ce s-a întâmplat şi nu despre ceea ce trebuia sau nu trebuia să se întâmple.

2. Cele mai multe dintre personajele naraţiunilor vechi testamentale nu sunt nici pe departe desăvârşite, de aceea toate atitudinile, motivaţiile, cuvintele sau acţiunile dintr-o naraţiune trebuie analizate în lumina a ceea ce Dumnezeu ne-a învăţat în mod explicit în altă parte în Biblie.

3. Toate naraţiunile au un caracter selectiv şi de aceea sunt incomplete. Ele n-au fost scrise ca să răspundă tuturor întrebărilor noastre teologice. Ele fiind parte a unui întreg şi nu întregul însuşi, trebuie interpretate în lumina contextului în care autorul le-a aşezat. Privite aşa, naraţiunile conţin atât învăţături explicite cât şi învăţături implicite[6].

Presupunerea că în text există înţelesuri ascunse, adânci, sau neglijarea contextului ne pot împinge foarte uşor la greşeli fundamentale de interpretare, cum ar fi:

[6] Implicit nu înseamnă secret, ci mai degrabă indirect. Învăţăturile implicite se pot deduce din text pe baza elementelor pe care textul le conţine. Testul pentru corectitudinea deducţiilor noastre este armonia învăţăturii deduse din text cu intenţia expresă a autorului.

- ♦ **Alegorizarea.** În loc să luăm în considerare semnificaţiile clare ale textului, încercăm să găsim în el semnificaţii ascunse, străine de text. Dacă o semnificaţie există în text, înseamnă că şi altcineva poate ajunge s-o vadă. Dacă altcineva nu poate ajunge în mod natural la semnificaţiile pe care le-am găsit noi în text, interpretarea trebuie pusă sub semnul întrebării.
- ♦ **Scoaterea textului din context**, care este un prim pas spre alegorizarea textului. Orice detaliu trebuie interpretat în contextul căruia îi aparţine: în contextul gramatical şi literar, în contextul istoric şi teologic. Ignorarea contextului duce:
- • **la o interpretare selectivă** a textului. Aceasta înseamnă să ne focalizăm atenţia asupra anumitor expresii şi să neglijăm altele.
- • **la combinaţii false**. Prin ele asociem porţiuni de text din diferite părţi ale Bibliei şi le organizăm în teorii şi sisteme logice.
- • **la redefinirea** termenilor şi conceptelor textului. Deoarece termenul este un cuvânt care are o anumită formă şi se află într-un anumit context, semnificaţia lui este determinată de cele două elemente: forma şi contextul. Neglijându-le, putem să schimbăm foarte uşor înţelesul intenţionat de autor.
- ♦ Interpretarea textului în baza unor **autorităţi extracanonice**. Autorităţile extracanonice sunt acele „chei“ exterioare textului biblic, de obicei un set de doctrine sau o carte, care au pretenţia că ne ajută să înţelegem semnificaţii ale textului la care altfel n-am avea acces.

Dorim să subliniem, cu riscul de a ne repeta, faptul că testul pentru adevăr este armonia întregului. Respectarea acestui principiu, general valabil pentru interpretarea oricărui text biblic, ne va fi de mare folos, în mod special la interpretarea corectă a naraţiunilor istorice vechi testamentale.

Legea[7]

După cum ne spune însuşi titlul cărţii[8] pe care o studiem, o altă formă literară pe care o întâlnim în cartea Deuteronom este „legea". Fiind vorba de Legea vechi testamentală, se ridică o întrebare legată de relaţia noastră, a creştinilor, cu ea: **Ce este deci Legea pentru creştin: *Porunca sau Cuvântul lui Dumnezeu?***

Dacă Legea vechi testamentală ar fi porunca lui Dumnezeu pentru creştin, ea ar trebui împlinită întocmai. Dacă însă Legea este Cuvântul lui Dumnezeu pentru noi, atunci ea este „de folos ca să înveţe, să mustre, să îndrepte, să dea înţelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună" (2 Tim. 3:16, 17).

Cheia răspunsului la această întrebare este relaţia dintre legăminte. Iar în epistola către Evrei ni se spune că vechiul legământ a fost înlocuit de noul legământ, ceea ce înseamnă că Legea vechi testamentală nu mai este porunca lui Dumnezeu pentru creştin. Principiile enunţate de Stuart şi Fee în *Biblia ca literatură*[9] ne vor fi de folos mai ales în actualizarea textului. Ele ar pute fi rezumat astfel:

1. Legea fiind revelaţia de Sine a lui Dumnezeu, în ea ar trebui să vedem harul lui Dumnezeu ridicat cel puţin la nivelul dreptăţii Lui. Numai astfel vom putea înţelege că Legea Vechiului Testament nu este o colecţie de legi arbitrare menite să restrângă libertatea poporului, ci un dar generos, dat de Dumnezeu tuturor celor care o vor păzi.

---

[7] Pentru o tratare mai completă, vezi Gordon Fee & Douglas Stuart, *Biblia ca literatură*, Editura Logos, Cluj-N.

[8] Titlul ultimei cărţi a lui Moise este compus din două cuvinte greceşti: *deuteros*, însemnând „al doilea, a doua" şi *nomos*, însemnând „lege". Iată de ce în Bibliile noastre în paranteză avem şi traducerea: „A doua lege". Titlul este impropriu, pentru că de fapt Deuteronomul nu este o a doua Lege, ci repetarea legii pe care Dumnezeu o dăduse poporului la Sinai.

[9] Gordon Fee, Douglas Stuart, Biblia ca literatură, Ed. Logos, Cluj-Napoca.

2. Consideră Legea vechi testamentală ca fiind Cuvântul inspirat al lui Dumnezeu, „de folos ca să înveţe, să mustre, să îndrepte, să dea înţelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit şi cu totul destoinic pentru orice lucrare bună" (2 Tim. 3:16, 17).

3. Nu uita că poruncile Vechiului Testament, fiind temelia Vechiului Legământ, sunt obligatorii pentru creştin numai în măsura în care au fost reînnoite în Noul Testament. Iar cu excepţia poruncii privitoare la Sabat, esenţa Legii - Cele Zece Porunci - a fost reînnoită în Noul Testament.

4. Legea vechi testamentală are un caracter paradigmatic (adică exemplificativ), şi nu exhaustiv. Principiile care stau în spatele poruncilor Vechiului Testament rămân valabile pentru întreaga conduită a creştinului

TEXT: Deuteronom 4:1-40	CONTEXT: Deuteronom 1:1-5:33
IDEEA CENTRALĂ: ***Cunoaşte-L pe Dumnezeu şi păzirea poruncilor Lui va fi o bucurie, nu o povară!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să ajungem la concluzia că Legea, fiind pe măsura Dumnezeului care a dat-o, este o expresie a harului şi nu a capriciilor Sale.** • **Să constituie un îndemn pentru reconsiderarea atitudinii refractare ce s-a format în noi faţă de Legea lui Dumnezeu.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 1:1-46

1. Când, unde şi pentru cine a fost scrisă cartea Deuteronom?
2. Moise se pregăteşte să reînnoiască Legământul cu poporul. În vremea aceea, legământul se încheia între suzeran şi vasal, în baza credincioşiei suzeranului demonstrată în relaţia cu vasalul. Care sunt evenimentele la care Moise face referire în capitolul 1, şi în ce fel se subliniază prin ele credincioşia lui Dumnezeu faţă de Israel? Dar necredincioşia lui Israel faţă de Dumnezeu?
3. Ce atribute ale lui Dumnezeu consideri că intenţionează autorul să evidenţieze în acest prim capitol?
4. Care sunt lecţiile pe care noua generaţie trebuie să le înveţe de la vechea generaţie în lumina evenimentelor relatate de Moise în Deuteronom 1?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 2:1-37

1. Ce alte evenimente din istoria lui Israel recapitulează Moise în acest capitol?
2. Ce crezi că vrea să-i înveţe Dumnezeu pe cei din noua generaţie prin exemplele pe care le aduce înaintea lor (Amon şi Moab)?
3. Care ar fi câteva principii de raportare la semenii noştri desprinse din acest capitol?
4. Care este, motivul pentru care Dumnezeu porunceşte poporului Israel să distrugă cu desăvârşire popoarele din Canaan? (vezi Genesa 15:13-16).

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 3:1-29

1. Cum ai descrie pe locuitorii Basanului luând în considerare şi cele spuse despre liderul lor, Og?
2. Care crezi că ar trebui să fie atitudinea noastră în situaţiile în care aşteptăm să primim ceva de la Dumnezeu?
3. Cum anume putem comenta faptul că Dumnezeu nu vrea să îl lase pe Moise să intre în ţară, deşi Moise a căpătat trecere înaintea Domnului în repetate rânduri? Citeşte, pentru mai multe detalii, şi textele din Exod 34 şi Numeri 20.
4. Care este rolul pasajului din Deuteronom 3:23-29 în contextul de faţă? Ce anume din caracterul lui Dumnezeu este evidenţiat în acest capitol?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 4:1-49

1. Care sunt avertismentele pe care Moise le dă pe parcursul acestui capitol şi care crezi că este rolul lor?
2 Cum ai caracteriza Legea Domnului din modul în care Moise o prezintă? Care este rolul Legii? (vezi şi Romani 7:4-13 şi Galateni 3:19-26)
3. Cum anume trebuia să îşi împlinească poporul mandatul preoţiei în mijlocul celorlalte popoare?
4. Ce poţi spune despre Dumnezeu ca urmare a studierii versetelor 11-19 din acest capitol?

5. Cum L-ai caracteriza pe Dumnezeu din perspectiva versetelor 32-40? Ce ar trebui să producă în noi aceste adevăruri?
6. Care este, în opinia ta, rolul versetelor 41-43 în contextul întregului capitol?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 1:1-5:33

1. Care este rolul retrospectivei istorice din primele 3 capitole ale cărţii studiate?
2. Cum se explică, din perspectiva celor spuse în Deuteronom 5:1-5, faptul că Dumnezeu vrea să încheie un legământ cu noua generaţie?
3. Încearcă să construieşti o paralelă între legământul încheiat cu poporul în Exod 20 şi cel din Deuteronom 5.
4. Care sunt mijloacele prin care Moise încearcă să motiveze poporul la ascultare de Legea Domnului?
5. De ce se pune un accent atât de mare pe o cunoaştere corectă a lui Dumnezeu? Meditează şi la textul din Ioan 17:3.

Provocare

Nevăzând chipuri cioplite în jurul nostru, suntem tentaţi să credem că textul în faţa căruia stăm este nerelevant contextului nostru. Dar oare lumea în care trăim noi este mai puţin idolatră decât lumea lui Moise? Numai cei care nu ştiu să vadă dincolo de aparenţe vor îndrăzni să răspundă afirmativ. Iar dacă adevărul este că, faţă de contextul deuteronomic, schimbările sunt numai de formă, nu de fond, atunci textul este extrem de relevant pentru noi astăzi.

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 10:12-11:32	CONTEXT: Deuteronom 6:1-11:32
IDEEA CENTRALĂ: ***Nu uita ce ţi-a făcut Domnul şi vei fi motivat să răspunzi cu iubire la iubirea Lui!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să ne atragă atenţia asupra importanţei „aducerilor aminte" în trăirea unei vieţi de ascultare.** • **Să sublinieze importanţa trăirii spre slava lui Dumnezeu, prin păzirea poruncilor Lui.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 6:1-25

1. În urma citirii capitolului 6, care consideri că ar fi versetul care rezumă cel mai bine ideea centrală a capitolului? De ce?
2. Care este pericolul care ameninţă relaţia poporului cu Dumnezeu imediat după intrarea în ţară? Cât de real este acest pericol pentru viaţa ta?
3. Explică versetul 5 din capitolul 6.
4. Ce înseamnă să ai poruncile lui Dumnezeu în inimă?
5. Gândeşte-te la moduri practice prin care putem strânge poruncile Domnului în inima noastră (6:6). De ce este important să facem lucrul acesta, în lumina istoriei poporului Israel?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 7:1-26

1. Ce înseamnă faptul că Israel este un popor „sfânt pentru Dumnezeu”?
2. Ce înseamnă acest lucru pentru noi, acum?
3. Ce sentimente ai fi avut dacă ai fi fost printre aceia cărora Dumnezeu le-a spus cuvintele din versetele 6-9? Consideri că Dumnezeu se raportează la noi în acelaşi mod? Argumentează-ţi răspunsul.
4. De ce crezi că Dumnezeu condiţionează binecuvântarea de păzirea poruncilor Sale? Mai este valabil acest lucru astăzi?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 8:1-20

1. Precizează lucrurile pe care trebuiau să şi le amintească oamenii din popor vizavi de relaţia lor cu Dumnezeu şi gândeşte-te la câteva motive pentru care era important să facă aceasta.
2. Care este rolul avertizării din versetul 17?
3. Care este scopul „pustiei” şi al încercării în viaţa omului?
4. Crezi că pericolul evidenţiat de autor în versetele 11, 15 şi 17 este real şi pentru viaţa noastră? Explică-ţi răspunsul.

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 9:1-29

1. Care este motivul alegerii poporului Israel de către Dumnezeu, având în vedere că această alegere nu a fost făcută pe baza meritelor sale?
2. De ce este important ca Moise să reamintească poporului Israel falimentele trecutului?
3. Meditează asupra relaţiei personale pe care o ai în prezent cu Dumnezeu. Cum ai califica-o, în raport cu ceea ce ai învăţat până acum din cartea Deuteronom?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 10:1-11:32

1. Care sunt evenimentele la care se referă Moise în 10:1-11 şi cu ce scop o face?
2. Ce aşteptări are Domnul de la poporul Său în lumina textului din 10:12-11:1?
3. Mai sunt astfel de aşteptări ale lui Dumnezeu valabile şi în relaţia Lui cu noi? Cum îţi argumentezi răspunsul?
4. În ce fel îi motivează Domnul la ascultare pe cei din Israel? (vezi 11:2-17; 18-25 şi 26-32)
5. Compară aşteptările lui Dumnezeu faţă de Israel în lumina textului de faţă cu aşteptările Lui faţă de noi în lumina lui 1 Ioan 1:5-2:6. Care sunt diferenţele şi care sunt asemănările?
6. Ai putea să explici de ce în schema generală a cărţii din capitolul introductiv secţiunea marcată de capitolele 6-11 este intitulată: „Eu! Nu Yehova!" În ce fel ilustrează această sintagmă pericolul care poate submina responsabilitatea noastră de a-L iubi pe Dumnezeu cu toată inima? În ce fel se manifestă în viaţa ta acest pericol?

Provocare

După cum pe israeliţi, istoria răscumpărătoare a lui Dumnezeu trebuia să-i motiveze la ascultare de poruncile şi de legile Lui, tot aşa ea trebuie să ne motiveze şi pe noi la ascultare. Şi noi, ca şi ei, avem stâlpii noştri de aducere aminte. Poporul Israel a fost izbăvit din Egipt ca să devină un popor pus deoparte pentru Domnul, un popor care să trăiască în ascultare de poruncile Lui. Tot aşa, şi noi am fost izbăviţi prin Isus Hristos, care „S-a dat pe Sine pentru noi ca să ne răscumpere din orice fărădelege şi să-Şi curăţească un norod care să fie al Lui, plin de râvnă pentru fapte bune" (Tit 2:14).

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 12:1-28	CONTEXT: Deuteronom 12:1-14:29
IDEEA CENTRALĂ: ***Cinsteşte-L pe Domnul în locul pe care Şi L-a ales El ca să aşeze acolo Numele Lui!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **În lumina motivelor care L-au determinat pe Dumnezeu să dea o astfel de poruncă, să identificăm corespondentul nou-testamentar al locului unic de întâlnire al omului cu Dumnezeu.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 12:1-32

1. Ce trebuia să facă un evreu pentru a preveni ispita idolatriei?
2. Cât de actual este pericolul idolatriei în lumina textului din Romani 1:18-32?
3. Care este diferenţa dintre Dumnezeu şi idolii popoarelor din jur? (vezi Isaia 44:10). Ce îţi spune acest lucru despre Dumnezeu?
4. Ce implică închinarea înaintea lui Dumnezeu? Urmăreşte paşii care trebuiau făcuţi de către poporul Israel în locul pe care L-a ales Dumnezeu pentru a-Şi aşeza Numele.
5. Care a fost scopul pentru care Dumnezeu a ales un singur loc de închinare? Ce relevanţă are acest lucru pentru noi astăzi?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 13:1-12

1. Cum trebuia să se raporteze poporul la cei care acceptau şi încurajau idolatria?
2. De ce nu era acceptată sub nici o formă instigarea la idolatrie?
3. Fă o comparaţie între textul din Deuteronom 13:6-11 şi cel din Luca 14:26. Ce îţi spun aceste adevăruri despre Dumnezeu şi căile Lui?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 14:1-21

1. Care este scopul cu care Dumnezeu a dat poruncile din versetele 1-21? (vezi Leviticul 11:43-45)
2. Ce implicaţii are separarea de practicile religioase ale celorlalte popoare?
3. Ce relaţie există între 1 Împărați 18:28 şi aceste porunci?
4. În ce fel ar trebui să schimbe atitudinea mea faţă de Dumnezeu înţelegerea acestor porunci?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 14:22-29

1. Ce trebuia să conştientizeze israelitul când aducea zeciuiala Domnului?
2. Ce fel de atitudine trebuia să aibă un israelit când venea cu zeciuiala înaintea Domnului (14:26)? Ce îţi spune acest lucru despre modul în care ar trebui să privim acest act de închinare?
3. Conform textului din Deuteronom 14:26-29, zeciuiala este strâns legată de relaţia cu semenii. De ce crezi că a gândit Dumnezeu un asemenea sistem?
4. Ce reprezintă zeciuiala pentru viaţa ta? Ce principii nou-testamentare guvernează dărnicia ta?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 12:1-14:29

1. Enumeră caracteristicile unei închinări plăcute înaintea lui Dumnezeu. Pe care dintre ele le regăseşti în viaţa ta?
2. Care este locul de întâlnire al omului cu Dumnezeu în Noul Testament (vezi Ioan 2:13-22; 14:6, Efes. 2:18-22)?
3. Ce implicaţii are faptul că Templul lui Dumnezeu suntem noi şi nu un locaş făcut de mâini omeneşti? (vezi Evrei 3:6-15).
4. Care este diferenţa dintre Dumnezeul lui Israel şi dumnezeii celorlalte popoare?
5. Care sunt lucrurile care ar putea lua locul lui Dumnezeu în viaţa noastră de zi cu zi?

Provocare

Din capul locului credem că ar fi greşit să echivalăm în mod mecanic acest loc de închinare din textul pe care-l studiem, cu clădirile în care, în diferite localităţi, se adună biserica lui Hristos. Suportul biblic pentru această afirmaţie îl găsim atât în Vechiul Testament cât şi în Noul Testament. În Isaia Dumnezeu întreabă: „Cerul este scaunul Meu de domnie şi pământul este aşternutul picioarelor Mele! Ce casă aţi putea voi să-Mi zidiţi şi ce loc Mi-aţi putea da voi ca locuinţă?" (Isaia 66:1). Solomon însuşi a recunoscut lucrul acesta în rugăciunea sa: „Cerurile şi cerurile cerurilor nu pot să-L cuprindă, cu cât mai puţin casa aceasta pe care Ţi-am zidit-o!"

Pe de o parte, în Noul Testament, Domnul Isus Însuşi este locul prezenţei depline a lui Dumnezeu. Iar cei care vor să se întâlnească cu Dumnezeu trebuie să vină să se plece la poalele crucii lui Hristos. Pe de altă parte, pentru noi, credincioşii nou testamentali, acel loc unic de închinare sau de întâlnire cu Dumnezeu este locul unde doi sau trei s-au adunat în Numele lui Isus Hristos, pentru că El Însuşi este acolo.

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 17:14-18:22	CONTEXT: Deuteronom 15:1-18:22
IDEEA CENTRALĂ: ***Încrederea în Dumnezeu te va păzi de ispita iubirii de bani şi de amăgirile religiilor false.***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să ne îndrepte atenţia spre Dumnezeul care a promis că ne va purta de grijă, pentru ca atunci când vom arunca asupra Lui îngrijorările noastre, să fim ajutaţi în faţa ispitei iubirii de bani şi a amăgirilor religiilor false.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 15:1-23

1. Ce categorii de datorii trebuiau iertate în anul de iertare? Care crezi că era impactul acestei porunci asupra creditorilor şi debitorilor? (vezi vs. 9-10)
2. Cum se armonizează versetul 11 cu versetele 4-5?
3. De ce a dat Dumnezeu o poruncă ca şi cea din versetele 12-14?
4. Ce paralelă s-ar putea face între robii care nu vroiau să plece de la stăpânii lor şi relaţia noastră cu Dumnezeu? Meditează la Psalmul 40:6.
5. De ce trebuia israelitul să închine Domnului pe orice întâi născut de parte bărbătească dintre oameni şi dobitoace? (vezi Exod 12-13)
6. În ce fel era testată relaţia individului cu Dumnezeu prin poruncile din capitolul 15?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 16:1-17

1. Care sunt sărbătorile menţionate în text şi ce se comemora la fiecare dintre ele?
2. Care sunt elementele comune în celebrarea sărbătorilor din acest paragraf?
3. Citeşte în paralel textul de faţă şi cel din Levitic cap. 23. Ce ţi se pare că este specific textului din Deuteronom?
4. Plecând de la faptul că sărbătorile erau „înaintea Domnului" şi „în cinstea Domnului", care crezi că era scopul sărbătorilor în Israel?
5. Dacă sărbătorile au atât o funcţie de *celebrare*, cât şi una de *comemorare*, cum ar trebui să ne organizăm sărbătorile în viaţa de zi cu zi? În ce fel sărbătorile din zilele noastre îndeplinesc aceste funcţii?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 16:18-17:20

1. Cum trebuie să se facă judecata în poporul lui Dumnezeu, conform textului din Deuteronom 16:18-20?
2. Cine are ultimul cuvânt în judecarea cazurilor dificile? Ce îţi spune acest lucru despre rezolvarea conflictelor din poporul lui Dumnezeu? Compară cu 1 Corinteni 6:1-11.
3. Care sunt condiţiile pe care trebuia să le îndeplinească un împărat şi de ce? Gândeşte-te la istoria împăraţilor lui Iuda şi Israel pentru a observa relevanţa paragrafului.

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 18:1-22

1. Ce trebuia să înveţe poporul din faptul că moştenirea preoţilor şi a leviţilor era Domnul? (vezi Psalmul 16:5-6 şi Genesa 15:1-2)
2. Care trebuia să fie atitudinea poporului vizavi de ghicire, vrăjitorie? Cum trebuie să ne gândim viitorul în lumina acestui text? (vezi Ieremia 29:11)
3. Care era testul pentru validarea unui proroc al lui Dumnezeu?
4. Care este diferenţa dintre ghicire şi profeţie? (vezi Ieremia 18:7-10)
5. Cine este profetul despre care vorbea Moise (vezi Ioan 5:45-47)? În ce fel se leagă destinul nostru de venirea acestui proroc?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 15:1-18:22

1. Care sunt adevărurile centrale din aceste capitole?
2. Care ar trebui să fie atitudinea unui creştin faţă de iertarea aproapelui? (vezi Matei 6:7-15; 18:15-20 şi 21-35)
3. Cum ar trebui să ne raportăm la bunurile personale ţinând cont de adevărurile din aceste capitole?
4. Dacă timpul trebuie cheltuit în cinstea Domnului, cum ar trebui să arate programul nostru zilnic?
5. Cum trebuie să se raporteze un creştin la prezentul şi viitorul său?

Provocare

Nu puţini sunt cei care în zilele noastre propovăduiesc o „evanghelie a prosperităţii". Însă, atunci când citim cu atenţie Scriptura, înţelegem că Dumnezeu este preocupat de ceva care este mult dincolo de bogăţie sau de sărăcie, de binecuvântare sau de blestem, aşa cum le înţelegem în lumina Vechiului Testament. Dumnezeu este preocupat de relaţia noastră cu El, de totala noastră dependenţă de El, de convingerea noastră că El este singurul Dumnezeu şi că în mâna Lui este viaţa noastră cu toate aspectele ei.

Esenţa idolatriei constă într-o înţelegere a relaţiei noastre cu Dumnezeu pe coordonatele şi în termenii binecuvântării şi blestemului, în termenii câştigului pe care l-am putea avea în urma relaţiei cu El. În cartea sa, Isaia se întreabă: „Cine este acela care să fi făcut un dumnezeu sau să fi turnat un idol şi să nu fi tras nici un folos din el?" (Isaia 44:10). Idolatria încearcă să facă din Dumnezeu un fel de slujitor al poftelor şi mofturilor noastre. Rugăciunea celui idolatru este caracterizată de „Doamne, dă-mi" şi „Doamne, fă-mi!" Însă cel care a ajuns să-L cunoască cu adevărat pe Dumnezeu a înţeles că nu El a fost făcut pentru noi, ci noi am fost făcuţi pentru El. Dar lucrul acesta nu l-am înţeles pe deplin decât abia atunci când am învăţat să-L slăvim pe El cu tot ce suntem şi cu tot ce avem: cu bunurile noastre, cu timpul nostru, cinstindu-L pe El cu prezentul nostru şi încrezându-ne în El pentru viitorul nostru.

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 19:1-13; 21:1-9	CONTEXT: Deuteronom 19:1-21:9
IDEEA CENTRALĂ: ***Iubeşte-ţi aproapele respectându-i viaţa!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Înţelegând că nelegiuirile neispăşite vor fi pedepsite de Dumnezeul cel drept, să fim motivaţi la rugăciune pentru noi, pentru familiile noastre, pentru bisericile noastre şi pentru ţară.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 19:1-13

1. Din ce secţiune a cărţii face parte secţiunea de faţă (19:1-21:9; vezi schema cărţii din introducere)?
2. Care era rolul cetăţilor de scăpare în respectarea vieţii aproapelui? Încearcă să identifici personajele implicate.
3. Care ar putea fi corespondentul cetăţilor de scăpare pentru noi? Fă o comparaţie cu Evrei 2:14-15.

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 19:14-21

1. În ce mod contribuia aplicarea poruncilor din Deuteronom 19:14-21 la protejarea vieţii aproapelui?
2. De ce în Vechiul Testament Dumnezeu a îngăduit răzbunarea, iar în Noul Testament El porunceşte: „Nu vă răzbunaţi singuri, ci lăsaţi să se răzbune mâna lui Dumnezeu; căci este scris: «Răzbunarea este a Mea; Eu voi răsplăti, zice Domnul»” (Romani 12:19, vezi şi Matei 3:38-48)?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 20:1-20

1. Caută în text elemente care sugerează faptul că Dumnezeu respectă viaţa fiecăruia, sau care sugerează că noi trebuie să respectăm viaţa celuilalt.
2. Cum anume interpretezi modul lui Dumnezeu de a „strânge" oamenii la oaste? Care sunt priorităţile lui Dumnezeu în ceea ce priveşte viaţa noastră?
3. Cum se armonizează porunca lui Dumnezeu cu privire la nimicirea canaaniţilor şi principiul respectării vieţii? (vezi Genesa 15:13-16)
4. Cum se armonizează poruncile din versetele 14 şi 20, ţinând cont de principiul respectării vieţii aproapelui?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 21:1-9

1. Explică în cuvintele tale ce se întâmpla cu ocazia descoperirii unui cadavru pe câmp?
2. Ce principii stau la baza ritualului descris în Deuteronom 21:1-9?
3. Cum anume explici faptul că sângele nevinovat vărsat se pune în contul poporului? (vezi şi Numeri 35:33-34)
4. De ce crezi că Dumnezeu este atât de sever în contabilizarea sângelui vărsat? Meditează şi asupra textelor din Genesa 4:9-11, Genesa 9:3-6, Levitic 17:10-16, Deuteronom 12:23, Apocalipsa 6:9-10.
5. Crezi că în zilele noastre rămâne valabil faptul că sângele nevinovat se adună asupra ţării şi condiţionează fericirea poporului? Dacă „da", care ar fi implicaţiile pentru România zilelor noastre?

Ziua 5 – reciteşte Deuteronom 19:1-21:9

1. Caută în text elementele care sugerează faptul că Dumnezeu respectă viaţa fiecăruia sau sugerează că noi trebuie să respectăm viaţa celuilalt.
2. Care sunt principiile care se desprind din text cu privire la respectarea vieţii aproapelui?

3. Ai putea să explici de ce iubirea de semeni trebuie să se exprime în primul rând în respectarea vieţii lui?
4. Cum este încălcat astăzi acest principiu fundamental al respectării vieţii aproapelui?

Provocare

Universul este un uriaş sistem ecologic. Iar lucrul acesta este adevărat nu numai pe plan fizic, ci şi pe plan spiritual, moral şi social. Dumnezeu se adresează tuturor acestor aspecte prin poruncile Lui din Deuteronom 19-25. Despre dezastrul ecologic pe planul fizic al planetei noastre avem deja suficiente informaţii ca să nu mai punem la îndoială seriozitatea situaţiei în care am ajuns. Frământarea noastră este cum să ne întârziem moartea, nu cum s-o evităm. Cum să mai acordăm şi copiilor noştri câţiva ani de existenţă pe această planetă? Dar oare câţi dintre noi ne întrebăm ce se întâmplă în urma perturbării sistemului ecologic pe plan moral, spiritual şi social?

Paharul întregului pământ este aproape plin. Şi pentru că întregul pământ se află în curtea lui Dumnezeu, zile ca cele ale lui Noe sunt aproape. Zile în care Dumnezeu va trebui să nimicească pământul din pricina nelegiuirilor care s-au adunat picătură cu picătură, fără ca cineva să fi rezolvat nelegiuirea pentru ca pământul să nu se încarce de vinovăţie.

Cine va mijloci pentru pământul acesta, pentru ţara aceasta? Majoritatea locuitorilor ei sunt gata să iasă pe străzi ca să-şi exprime mânia şi nemulţumirea. Dar se va găsi oare cineva care să se roage pentru ea? Oare nu nouă, Bisericii lui Hristos, ne spune Cuvântul lui Dumnezeu: „Dacă poporul Meu peste care este chemat Numele Meu se va smeri, se va ruga şi va căuta faţa Mea, şi se va abate de la căile lui rele, îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul şi-i voi tămădui ţara”?

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 21:10-14; 22:22-30	CONTEXT: Deuteronom 21:10-25:19
IDEEA CENTRALĂ: ***Iubeşte-ţi aproapele respectându-i demnitatea!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Acum când în ţara noastră se aţâţă flăcările degradării morale pentru că am înţeles greşit libertatea şi limitele ei, să învăţăm din Legea Vechiului Testament că iubirea aproapelui înseamnă să pui demnitatea lui mai presus de plăcerea ta.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 19:1-13

1. Despre ce este vorba în pasajul 21:10-23 şi în ce fel îndeamnă textul de faţă la respectarea demnităţii semenului?
2. Ce a vrut Dumnezeu să-i înveţe pe cei din poporul său prin porunci ca şi cele din versetele 21:10-14?
3. Care era responsabilitatea soţului faţă de soţia sau soţiile lui (vezi 21:15-17)?
4. În lumina textului din Deuteronom 21:15-17, în ce aspecte concrete ar trebui să se materializeze dorinţa partenerului necredincios de a trăi mai departe cu cel credincios? (vezi şi 1 Corinteni 7:12-16)
5. Ce anume presupunea „dreptul de întâi născut” (21:17) în cultura vremii? Ce rol avea întâiul născut? Cum anume se reflectă în Domnul Isus Hristos dreptul de întâi născut, având în vedere textul din Coloseni 1:15-19?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 21:18-23

1. De ce este atât de categoric Dumnezeu în ceea ce priveşte pedepsirea copiilor care nu respectă autoritatea părinţilor? Citeşte şi textul din Efeseni 6:1-3.
2. Care sunt mijloacele prin care părinţii pot leza demnitatea copiilor? Meditează şi asupra versetului din Efeseni 6:4.
3. În ce fel se aliniază porunca din versetele 22-23 la dorinţa lui Dumnezeu de-şi învăţa poporul să respecte demnitatea semenului?
4. În ce fel călcăm cel mai adesea în picioare demnitatea fraţilor şi semenilor noştri?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 22:1-12

1. Despre ce este vorba în textul de faţă?
2. Ce crezi că spune versetul 5 din capitolul 22?
3. Care crezi că este rolul poruncilor din Deuteronom 22:9-12? Compară Deuteronom 22:12 cu versetul din Numeri 15:37-41.

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 22:13-30

1. În ce fel apără Dumnezeu demnitatea unei femei prin poruncile din versetele 13-19?
2. Care este vinovăţia persoanei descrise în versetele 20-21 şi de ce este atât de aspră pedeapsa pentru curvie?
3. Cum ar trebui să privim curăţia morală înainte de căsătorie, într-o societate în care presiunile imoralităţii cresc de la o zi la alta?
4. Care ar trebui să fie comportamentul unui bărbat necăsătorit pentru a nu lovi în demnitatea unei femei? Ce înseamnă a respecta demnitatea unei fete?
5. Cum se raportează Dumnezeu la curvie conform acestui text? Cum vezi această problemă astăzi în biserică, în lumina textului din Matei 5:27-32?

Ziua 5 – reciteşte Deuteronom 21:10 – 22:30

1. A-ţi iubi semenul înseamnă a-i respecta nu doar viaţa, ci şi demnitatea. Ce aspecte subliniază textul de faţă (21:10-22:30) cu privire la acest subiect?
2. Care dintre paragrafele din text nu se aliniază la subiectul dat şi ce aspecte tratează aceste paragrafe?
3. În societatea în care trăieşti, prin ce anume este călcată cel mai adesea în picioare demnitatea semenilor? Dar în familia şi în biserica de care aparţii?
4. Ai putea face ceva pentru a te alinia dorinţei lui Dumnezeu de a-ţi iubi semenul respectându-i demnitatea?

Provocare

Lumea noastră este în flăcări, spune Billy Graham, în flăcările orgiilor sexuale şi ale implicaţiilor lor. Darul sexualităţii, cu care ne-a înzestrat Dumnezeu ca să-l folosim spre bucuria noastră şi spre slava Lui, am început să-l terfelim în plăcerile noastre egoiste. Toate darurile lui Dumnezeu sunt bune, dar numai dacă sunt folosite în cadrul hotărât de El. Sexualitatea ţine de însuşi chipul lui Dumnezeu în noi: „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu, parte bărbătească şi parte femeiască i-a făcut" (Genesa 1:27). Nu este la întâmplare deci faptul că Dumnezeu a ales limbajul căsătoriei ca să descrie relaţia dintre El şi poporul Său. Relaţia sexuală trebuie înţeleasă în acest context şi abia atunci când ea va fi spre slava lui Dumnezeu, va fi şi spre bucuria, şi nu spre nenorocirea noastră.

NOTIȚE

NOTIȚE

Lecţia 7

TEXT: Deuteronom 22:1-4; 23:19-25; 24:6-18 şi 25:13-16	CONTEXT: Deuteronom 21:10-25:19
IDEEA CENTRALĂ: *Iubeşte-ţi aproapele respectându-i bunurile!*	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să ne atragă atenţia asupra nevoii unui cadru etic creştin în tot ce facem.** • **Să ne ajute să înţelegem cum anume ne putem sluji de Vechiul Testament în formularea acestui cadru.**	

Ziua 1 – reciteşte Deuteronom 21:1-22:30

1. Identifică versetele pe care le consideri utile în a desprinde principii referitoare la respectarea bunurilor aproapelui nostru.
2. Având în vedere modul de raportare la bunurile aproapelui, detaliat în textul din Deuteronom 22:1-4, cum ai aplica principiile de atunci în zilele noastre?
3. Cum dăm dovadă că ne iubim aproapele respectându-i bunurile, din perspectiva versetului din Deuteronom 22:4?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 23:1-25

1. Capitolul 23 începe cu porunci care vizează locul central al lui Dumnezeu în tabără şi faptul că totul trebuie organizat în jurul lui şi de dragul lui. În ce fel ajuta pe Israelit înţelegerea acestui lucru în respectarea vieţii, demnităţii şi bunurilor semenului său?
2. Care sunt versetele care conţin principiul respectării bunurilor aproapelui?

3. De ce crezi că Dumnezeu dă legi prin care îi învaţă pe israeliţi să nu ia dobândă de la fraţii lor?
4. Cum explici faptul că Dumnezeu permite israeliţilor să ia dobândă de la străini?
5. Cum aplici acest principiu astăzi? Care ar fi persoanele pe care le putem numi „străini" şi care ar fi persoanele pe care le putem numi „fraţi" în viaţa de zi cu zi? Citeşte şi textele din Luca 6:30-36 şi Galateni 6:9-10.
6. Când anume credeţi că Dumnezeu consideră abuz modul în care ne raportăm la bunurile aproapelui (Deuteronom 23:24-25)?
7. Care ar fi aplicaţia versetelor 24-25 din capitolul studiat, în contextul economic şi legislativ actual?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 24:1-22

1. Pe cine doreşte Dumnezeu să apere prin porunca din Deuteronom 24:1-4? Este oare vorba în text despre viaţa, demnitatea sau bunurile cuiva? Explică-ţi răspunsul.
2. Determină pasajele sau versetele care tratează problema respectării bunurilor aproapelui.
3. Cum anume trebuie să ne raportăm la bunurile aproapelui nostru, ţinând cont de poziţia socială a acestuia?
4. Ce doreşte să ne înveţe Dumnezeu prin accentul pe care Îl pune pe respectul bunurile celor nevoiaşi?
5. Ce din principiile din acest capitol ar putea fi aplicate astăzi şi cum anume?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 25:1-19

1. Enumeră versetele în care se vorbeşte despre respectarea bunurilor semenilor?
2. Care dintre poruncile din text este cea mai frecvent călcată astăzi şi cum?
3. În ce fel vizează porunca din versetele 5-10 iubirea semenului prin respectarea bunurilor lui?

4. De ce leagă Dumnezeu cinstea în afaceri (vs. 13-16) de rămânerea poporului în ţara pe care le-a dat-o Dumnezeu în stăpânire?
5. Dacă Dumnezeu este atât de asprul cu Amaleciţii care au râvnit bunurile lui Israel, cum se va purta El cu poporul său care se va face vinovat de un păcat asemănător? (vezi Isaia 1:16-23; Amos 2:6-3:15)
6. Care sunt domeniile din viaţă în care suntem tentaţi cel mai des să nesocotim bunurile semenilor noştri?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 23:1-25:19

1. Ce sacrificii trebuia să facă un israelit pentru a dovedi că îşi iubeşte cu adevărat semenul?
2. Ce sacrificii presupune respectarea bunurilor aproapelui pentru noi, astăzi?
3. Care sunt caracteristicile care intră în portretul unui om care respectă bunurile aproapelui?

Provocare

După ani de zile, s-au deschis în sfârşit porţile pentru manifestarea creativităţii cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, manifestare care ne-a fost interzisă, mai ales pe plan economic. În tot acest timp am gustat din plin implicaţiile filosofiei materialiste despre lume şi viaţă, în care omul fiind cel mai de preţ capital a fost obligat să muncească şi să nu gândească prea mult. Acum zorile libertăţii de manifestare a creativităţii în plan economic par să mijească. Se pune însă întrebarea, cel puţin pentru noi, cei care ne numim creştini: vom uita noi oare că norma credinţei şi conduitei noastre o reprezintă Scripturile? Prin ele Dumnezeu ne conturează cadrul etic în care trebuie să ne exercităm capacităţile noastre creative. Nu trebuie să uităm că noi am fost chemaţi să căutăm mai întâi Împărăţia lui Dumnezeu şi neprihănirea Lui în orice am întreprinde. Adică fie că mâncăm, fie că bem, fie că facem orice altceva, trebuie să facem totul spre slava Lui.

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 26 – 27	CONTEXT: Deuteronom 26 – 30
IDEEA CENTRALĂ: ***Ridică-ţi stâlpi de aducere aminte în viaţă şi învaţă din istorie!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să ne ajute să reevaluăm rolul şi importanţa Botezului şi a Cinei Domnului, ca stâlpi de aducere aminte a faptelor mântuitoare ale Dumnezeului nostru.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 26:1-11

1. Ce rol are în structura cărţii secţiunea din Deuteronom cap. 26-30? (Vezi schema cărţii din capitolul introductiv)
2. Despre ce este vorba în capitolul 26?
3. Care era rolul aducerii celor dintâi roade înaintea lui Dumnezeu?
4. Meditează asupra versetelor 5-10 (din cap. 26). De ce era importantă aducerea aminte a „istoriei binecuvântării" lor?
5. Şi noi, creştinii, avem o poveste asemănătoare cu cea a israeliţilor Vechiului Testament, ne spune Pavel în Efes. 2:1-6. Comparând textul acesta cu cel din Deut. 26:5-10, ce diferenţe şi ce asemănări sunt între mântuirea lui Dumnezeu în Vechiul Testament şi cea în Noul Testament?
6. Care este relaţia între istoria mântuirii noastre şi comemorarea ei la Cina Domnului? Cum ar trebui făcută această comemorare pentru ca să devină o motivare la ascultare de Dumnezeu?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 26:12-15

1. Care este principiul din spatele zeciuielii? (vezi Levitic 25:23)
2. În lumina textului de faţă, cui se împărţea zeciuiala?
3. Cum ar trebui aplicat acest principiu astăzi în lumina unor texte ca şi cele din 2 Corinteni 8 şi 9?
4. Există vreo regulă clară în viaţa ta privind dărnicia? Ce vei face în privinţa aceasta în următoarele trei luni?
5. Citind versetele 12-15, urmăreşte relaţia dintre credincioşia individului şi binecuvântarea întregii naţiuni. Ce impact poate avea credincioşia noastră asupra comunităţii din care facem parte?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 26:16 – 27:10

1. Deuteronom este cartea reînnoirii Legământului. Care este condiţia principală a păstrării legământului în lumina versetelor 16-19?
2. Oare această condiţie mai rămâne valabilă în Noul Legământ? (vezi 1 Ioan 1:5 – 2:6)
3. Care este porunca din Deuteronom 27:1-10 şi care este rolul ei?
4. În ce mod urma să ajute pe Israel ridicarea acestor pietre de aducere aminte în păzirea poruncilor lui Dumnezeu?
5. În lumina a ceea ce am învăţat din textul lecţiei, de ce a poruncit Dumnezeu ceremonialul Botezului? Cum ne ajută stâlpul de aducere aminte al Botezului în trăirea unei vieţi de ascultare?
6. Cum trebuie împlinite aceste ceremonialuri pentru ca să nu pierdem din vedere funcţia lor?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 27:11-26

1. Muntele Ebal şi Garizim sunt doi versanţi ce străjuiesc valea Sihemului. Citeşte textul, adăugând la el şi pe cel din Iosua 8:30-35 şi imaginează-ţi scena din acea zi. Ce ai fi simţit dacă ai fi fost în mijlocul poporului atunci?
2. Care crezi că a fost rostul acestui ceremonial pentru Israel?
3. Care era rolul binecuvântărilor şi blestemelor în ceremonialul Legământului?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 27:11-26

1. Care sunt domeniile vizate de blestemele citite pe Muntele Ebal şi care este corespondentul dintre blesteme şi Decalog? (vezi Exodul 20:1-17)
2. Ce legătură este între blesteme şi Levitic 18 şi în ce se materializează blestemele în lumina acestui text?

Provocare

Textul pune înaintea noastră două adevăruri importante pentru trăirea unei vieţi în ascultare de Dumnezeu: *(1) nevoia conştienţei continuităţii istorice şi (2) importanţa stâlpilor de aducere aminte.*

Noi, evanghelicii, suferim de izolarea creştinismului nostru de tot restul istoriei care, de fapt, ne-a produs. Am luat fiinţă rupându-ne din fluviul tradiţiei, pentru că robia ei a devenit insuportabilă. Şi cum era şi firesc, reacţia noastră, legitimă de altfel, a aruncat pendulul în cealaltă extremă, văduvindu-ne de lecţiile pe care le-am fi putut învăţa din istorie: nevoia de echilibru, nevoia de credincioşie şi nevoia unui creştinism care să se întrupeze în cultura căreia îi aparţine.

Vom şti să păstrăm echilibrul numai învăţînd din experienţa înaintaşilor noştri. Vom şti să fim credincioşi numai dacă am înţeles că cel care vrea cu tot dinadinsul să schimbe lumea va termina prin a se compromite, dar cel care se încăpăţînează să rămână credincios lui Dumnezeu va termina prin a schimba lumea. Istoria ne învaţă că a fi credincios este mai important decât a fi influent. Tot din istoria Bisericii putem învăţa şi un al treilea adevăr. Fiecare creştin are nevoie de *„două convertiri”*, de două întoarceri: afară din lume la Hristos şi înapoi în lume cu Hristos. Locul nostru, al Bisericii, este acolo, în lume, ca sare şi lumină. Creştinismul care se izolează de lume este sortit pieirii. Iar în viaţa pe care o trăim în lume pentru Hristos este important să avem stâlpi clari de aducere aminte, care să ne ajute să trăim în ascultare de Hristos.

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 28	CONTEXT: Deuteronom 26 – 30
IDEEA CENTRALĂ: ***Nu lăsa ca binecuvântarea sau blestemul să fie motivaţia ta de a asculta, căci fuga de blesteme naşte farisei, iar fuga după binecuvântări naşte idolatri!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să înţelegem că nu implicaţiile relaţiei cu Dumnezeu trebuie să fie în atenţia noastră, ci relaţia însăşi. Relaţia noastră cu Dumnezeu este cea mai mare binecuvântare.** • **Să înţelegem seriozitatea relaţiei cu Dumnezeu şi importanţa ascultării, pe de-o parte, şi a harului, pe de altă parte.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 26-30

1. Rezumă conţinutul capitolelor 26-30 într-o singură frază. În ce fel te ajută să faci lucrul acesta schema structurii cărţii din capitolul introductiv? Care este lucrul care te-a marcat cel mai mult din aceste capitole? De ce?
2. În capitolul 27, observăm că oamenii din seminţia lui Levi trebuiau să stea pe muntele „binecuvântărilor" şi totuşi, ei sunt aceia prin care s-au rostit blestemele din capitolul 27:15-26. Cum explici această situaţie?
3. De ce se pune aşa mare accent pe păcatele sexuale?
4. Care sunt deosebirile dintre blestemele care se referă la relaţia cu Dumnezeu şi cele care se referă la relaţia cu semenii? Cum se explică diferenţa de proporţii de text existentă?
5. Capitolele citite încheie secţiunea în care Moise transmite poporului legea. În ce fel consideri că acestea ar putea constitui o concluzie? Care este legătura lor cu restul cărţii?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 28:1-14

1. Fă o structură a pasajului citit şi analizează fiecare tip de binecuvântare în parte. Care sunt observaţiile tale?
2. Care consideri că este cea mai mare binecuvântare? De ce?
3. Gândeşte-te la situaţii concrete în viaţa poporului Israel când binecuvântarea lui Dumnezeu a fost evidentă. Meditează la relaţia poporului cu Dumnezeu în acele perioade.
4. Citind versetul 13, fă o paralelă cu istoria lui Daniel în Babilon. Ce îţi spune aceasta despre Dumnezeu?
5. Care ar fi binecuvântările lui Dumnezeu pentru noi astăzi? Consideri că ele mai sunt valabile? Crezi că aceste binecuvântări sunt condiţionate? De ce anume? (vezi Galateni 6:7-8).

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 28:15-44

1. Încearcă să analizezi fiecare tip de blestem în parte. Ce observaţii poţi face? Care sunt domeniile vizate de blestem?
2. De ce crezi că Dumnezeu lasă blestemul peste poporul Său? Ce îţi spune aceasta despre Dumnezeu?
3. Ce ne spun blestemele despre relaţia noastră cu Dumnezeu şi despre importanţa sfinţirii?
4. Care este rolul blestemelor? Ce doreşte Dumnezeu să transmită poporului prin blesteme? Care a fost semnificaţia versetului 68 pentru poporul Israel?
5. Citind lista blestemelor am putea fi ispitiţi să spunem că Dumnezeu este nemilos şi rău. Citeşte şi Deuteronom 30:1-10. Cum L-ai caracteriza pe Dumnezeu în lumina acestor versete?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 28:45-68

1. Care este cauza blestemelor în lumina versetelor 45-47 şi 58?
2. Cum s-au împlinit blestemele din versetele 48-53 în contextul din 2 Împărați 6:24-33, de pildă? Dar în contextul căderii Ieruslimului aşa cum este el descris în Ezechiel 7:4-27?
3. Gândeşte-te la cârtirile generaţiei care a ieşit din Egipt. Ea se aştepta să fie binecuvântată şi a fost secerată de blestemele lui Dumnezeu (vezi Numeri 14). Care a fost problema acestei generaţii şi ce ne spune aceasta despre motivaţia pe care ar trebui să o avem în umblarea noastră cu Dumnezeu?

4. Meditează asupra versetelor 65-66. Poţi identifica o relaţie între mesajul acestor versete şi situaţia multor oameni din zilelor noastre? Explică-ţi răspunsul.

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 28

1. Care este rolul binecuvântărilor şi al blestemelor în legământ?
2. În ce fel căutarea binecuvântărilor ar putea să ne împingă la idolatrie? (vezi Isaia 44:10) Dar fuga de blesteme la fariseism? Meditând şi asupra versetelor din Luca 3:7-8, gândeşte-te la motivaţia cu care Îl slujim pe Dumnezeu.
3. În zilele noastre există multe curente creştine care propovăduiesc o „Evanghelie a prosperităţii", a binecuvântării, în care toţi cei care cred în Dumnezeu sunt binecuvântaţi pe plan material. Cum răspundem unor astfel de ideologii, în lumina pasajului studiat şi a cărţii Deuteronom? Care este cea mai mare binecuvântare de care beneficiem ca şi copii ai lui Dumnezeu?
4. Gândeşte-te la viaţa lui Avraam. Dumnezeu i-a promis că o să îl binecuvânteze. Totuşi, în repetate rânduri, îl vedem pe Avraam renunţând la binecuvântările materiale (la păşunile mănoase – Genesa 13, la bogăţiile împăratului Sodomei – Genesa 14 şi chiar la propriul său fiu – Genesa 22). Care este lecţia pe care a învăţat-o Avraam despre Dumnezeu şi despre binecuvântare?

Provocare

Mulţi aduc în evanghelia pe care o propovăduiesc conceptul vechi testamental al binecuvântării şi ne spun că cei care sunt cu adevărat în Hristos sunt binecuvântaţi cu belşug material, cu sănătate trupească şi cu putere spirituală deosebită. Sunt destule texte în Noul Testament care, dacă sunt scoase din context, pot justifica o astfel de teologie. Nu trebuie să uităm însă că ceea ce l-a dus pe Israel la moarte a fost înţelegerea greşită a rolului binecuvântărilor şi blestemelor în legământul lor cu Dumnezeu. Ei au considerat că acestea sunt obiectul ultim al legământului. N-au înţeles că, de fapt, esenţa legământului, adevărata binecuvântare, este însăşi relaţia lor cu Dumnezeu. O astfel de înţelegere a legământului cu Dumnezeu este cauza întregii idolatrii şi, în ultimă instanţă, cauza întregii mizerii din istoria lor. Ori de câte ori popoarele din jurul lor aveau mai multă pâine sau succese mai mari, Israel a fost gata să-şi schimbe Dumnezeul pentru ca să-şi sporească binecuvântarea sau să-şi împuţineze blestemul. Israel n-a înţeles că fuga după binecuvântări naşte nemulţumiţi şi, în ultimă instanţă, idolatri, iar fuga de blesteme naşte farisei.

Şi astăzi sunt foarte mulţi care intră în relaţie cu Dumnezeu ca să se pună la adăpost de eventualele blesteme care ar putea veni peste ei sau pentru ca să câştige binecuvântările materiale după care tânjesc. Astfel de oameni îşi vor construi o religie a lui „nu lua, nu gusta, nu atinge cutare lucru”, prin care nădăjduiesc să fie plăcuţi lui Dumnezeu. Nu relaţia lor cu Dumnezeu, ci binecuvântarea şi blestemul sunt punctul focal al religiei lor.

NOTIȚE

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 29 – 30	CONTEXT: Deuteronom 29 – 30
IDEEA CENTRALĂ: ***Alege viaţa câtă vreme Dumnezeu ţi-o oferă prin Legământul Său!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să fim încurajaţi de înţelegerea faptului că, deşi din pricina dreptăţii Lui Dumnezeu trebuie să pedepsească pe cei ce calcă Legământului, El o face cu strângere de inimă şi o face în nădejdea că la cel mai mic semn de pocăinţă va avea posibilitatea să-Şi reverse îndurarea peste noi.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 29-30

1. În aceste două capitole (29-30) asistăm la încheierea propriu-zisă a Legământului. Într-o formă condensată, în aceste două capitole avem o bună parte a segmentelor prefigurate în schema structurii cărţii din capitolul introductiv. Care din segmentele menţionate în schemă le puteţi identifica în textul de faţă?

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 29:1-15

1. Care sunt „cuvintele legământului" despre care vorbeşte versetul 1? În ce fel ne ajută restul capitolului ca să răspundem la această întrebare?
2. Care dintre capitolele precedente sunt încapsulate în aceste versete?
3. Cum poţi să-l caracterizezi pe Dumnezeu din cele amintite în text?
4. Ce ar putea să însemne versetul 4, în lumina textului din Numeri 14:28-35?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 29:16-29

1. Care este pericolul de care îi avertizează Moise în aceste versete? (vezi Levitic 18:1-5)
2. În ce formă s-ar putea regăsi pericolul menţionat în versetul 19 între noi? (vezi Romani 6:1 şi 15)
3. Dacă şi noi putem fi ameninţaţi de acest pericol, este oare şi pedeapsa din versetele 20-21 relevantă pentru noi? (vezi Romani 6:16; 11:17-22)
4. Când şi cum s-au împlinit pedepsele din versetele 23-28 în istoria lui Israel?
5. Ce ar putea să însemne cuvintele din versetul 29?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 30:1-10

1. Despre ce este vorba în aceste zece versete?
2. Ce paralelă poţi stabili între cele afirmate de aceste zece versete şi textul din Deuteronom 4:25-31?
3. Când s-au împlinit astfel de promisiuni de-a lungul istoriei lui Israel?
4. Cum explici faptul că Dumnezeu este dispus să ierte şi refacă relaţia Sa cu poporul Său?

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 30:10-20

1. Ce vrea să spună Moise în versetele 11-14?
2. Ce legătură vezi între textul din Genesa 2:15-17 şi textul din Deuteronom 30:15-20?
3. Compară textul de faţă cu cel din Romani 10:4-13. Cum alege cineva viaţa în lumina textului din Romani?
4. Libertatea aceasta de alegere între viaţă şi moarte o putem numi „furca edenică". Oare Dumnezeu ne lasă în furca edenică a alegerii între viaţă şi moarte şi după răscumpărare? Cum ai răspunde la această întrebare în lumina statului lui Israel, de popor răscumpărat cu preţul sângelui mielului pascal? Dar în lumina textului din Romani 6? (vezi în special Romani 6:16)

Provocare

Minunea cărţii Deuteronom constă în minunea Dumnezeului care stă în spatele ei. În aceste ultime capitole, El deschide o fereastră spre o promisiune care îi va preocupa pe profeţii lui Israel până la împlinirea ei. Cel care a iniţiat legământul cu Avraam, iar mai târziu l-a reînnoit cu întregul popor prin Moise şi care, din pricina dreptăţii Lui, trebuie să-i pedepsească pe cei care se răzvrătesc împotriva Lui călcând în picioare legământul, o face cu strângere de inimă şi o face în nădejdea că la cel mai mic semn de pocăinţă va avea posibilitatea să-Şi reverse îndurarea peste ei: „Dacă te vei întoarce la Domnul, Dumnezeul tău... chiar dacă ai fi risipit până la cealaltă margine a cerului, chiar şi de acolo te va strânge Domnul, Dumnezeul tău... îţi va tăia împrejur inima ta şi inima seminţei tale şi vei iubi pe Domnul, Dumnezeul tău, din toată inima ta şi din tot sufletul tău, ca să trăieşti..” (30:2,4 ,6).

Ce extraordinar final de carte! Un final pe măsura Dumnezeului care ne-a fost descoperit prin adevărurile de pe paginile ei. Un astfel de Dumnezeu şi o astfel de promisiune au fost temelia nădejdii ce a strălucit în cele mai negre perioade ale istoriei poporului Israel. Şi tot un astfel de Dumnezeu ne-a chemat şi pe noi în legământ cu Sine prin sângele Fiului Său. Există deci şanse chiar şi în pofida ţărânei din noi!

NOTIȚE

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 31	CONTEXT: Deuteronom 31 - 34
IDEEA CENTRALĂ: ***Fii gata să lupţi pentru generaţia ta, căci credincioşia, nu succesul, este măsura vieţii!***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Cei care se retrag din slujbă s-ar bucura să audă din partea Domnului: „Bine, rob bun şi credincios! Ai fost credincios în puţine lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău!" (Matei 25:23). Cei care preiau ştafeta, ca Iosua, s-ar bucura să primească asigurări din partea lui Dumnezeu că mandatul lor se va încheia cu succes. În astfel de momente este important ca şi unii şi alţii să audă glasul inimii lui Dumnezeu.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 31:1-29

1. Cum ai putea împărţi capitolul 31 şi despre ce este vorba în el?
2. Care crezi că era importanţa citirii Legii la fiecare şapte ani? (vezi Neemia 8)
3. Cum se poate transpune o astfel de poruncă în biserica zilelor noastre?
4. Despre ce îi vorbeşte Dumnezeu lui Moise în „ultimul ceas" al vieţii lui? (vezi vs. 14-18) De ce „l-a amărât" Dumnezeu pe Moise cu veşti atât de proaste, şi oare ce o fi simţit Iosua la auzirea acestor cuvinte?
5. În faţa unei astfel de perspective, când oricum zarurile sunt deja aruncate, majoritatea sunt tentaţi să spună: „După mine, potopul!" Ce a făcut Moise într-o astfel de situaţie şi ce l-a determinat pe Iosua să nu-şi piardă inima şi să accepte misiunea? (vezi 31:7-8)

6. Ce diferenţă este între a trăi spre slava ta şi a trăi spre slava lui Dumnezeu? Cum se manifestă diferenţa dintre cele două situaţii, în cazuri ca acela în care se aflau Moise şi Iosua din textul de faţă? A reuşit Iosua? (vezi Ios. 24:29-31)

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 31:30-32:52

1. Cântarea lui Moise sugerează o uriaşă sală de judecată. Care sunt personajele pe care le putem identifica în ea?
2. Cum este prezentat Dumnezeu în acest context şi ce anume din istoria lui Israel justifică o asemenea prezentare a Lui?
3. Pavel ne spune că „mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu" (Romani 1:18). În ce fel este descrisă necinstirea lui Dumnezeu în această cântare?
4. De ce anume s-au făcut vinovate neamurile pe care Dumnezeu le-a folosit ca să-Şi pedepsească poporul?
5. Când în Deuteronom 7 am citit porunca pe care i-a dat-o Dumnezeu lui Israel de a nimici toate cele şapte popoare din Canaan, ne-am întrebat dacă nu cumva Dumnezeu este părtinitor. Cum am putea răspunde la această întrebare, în faţa pedepselor pe care El le promite şi le dă poporului Israel?
6. Care este cauza pentru care Dumnezeu Îşi revarsă mânia peste cei care-L necinstesc? De ce nu trece cu vederea păcatul?
7. Ce ne spune Pavel în Romani 1:18-32 şi 2:1-16 despre modul în care Dumnezeu Îşi revarsă mânia peste cei care-L necinstesc?
8. Cântarea se încheie cu triumful iubirii lui Dumnezeu, mânia Lui oprindu-se brusc (Deuteronom 32:26, 43). Cum este posibil aşa ceva, fără ca prin aceasta să fie călcată în picioare dreptatea lui Dumnezeu?

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 33:1-29

1. Observă modul în care este privit Moise de către popor (Deuteronom 33:4-5; 34:10-12). Ce îţi sugerează acest lucru vizavi de hotărârea lui Dumnezeu de a nu-l lăsa să intre în Ţara Promisă? Oare se aplică la Moise adevărul că aceluia căruia i s-a dat mult i se şi cere mult?
2. Compară binecuvântarea lui Moise cu binecuvântarea rostită de Iacov în Genesa 50. Observând diferenţele care apar, ce îţi sugerează acest lucru despre binecuvântare?
3. Care sunt lucrurile pe care le apreciază Dumnezeu în viaţa unui om, în lumina caracterizărilor făcute seminţiilor?
4. Priveşte modul în care este descris Israel în versetele 28-29. Ce crezi că l-a determinat pe Moise să scrie aceste versete, ţinând cont de felul în care a caracterizat poporul în 31:21, 27?

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 34:1-12

1. Observă modul în care este descrisă moartea şi îngroparea lui Moise. Ce îţi spune acest lucru despre raportarea lui Dumnezeu la robii Săi?
2. Cum ai caracteriza viaţa lui Moise din perspectiva slujirii lui? Cum caracterizează Duhul lui Dumnezeu viaţa lui Moise? Ce îţi sugerează aceasta despre modul în care Dumnezeu ne evaluează slujirea?
3. Observă contribuţia lui Moise la formarea lui Iosua ca lider peste popor (34: 9). Cum ar trebui gândită formarea de lideri în bisericile noastre, din perspectiva acestui verset?

Ziua 5 – reciteşte Deuteronom 31:1-34:12

1. De ce crezi că Duhul lui Dumnezeu a încheiat în acest mod cartea Deuteronom?
2. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
3. Care sunt adevărurile centrale despre om din aceste capitole?
4. Ce este binecuvântarea şi cum se obţine ea?
5. Cum ar trebui să ne trăim viaţa pentru ca la moarte să fim apreciaţi de Dumnezeu?

Provocare
Câtă cinste! Dumnezeu să-Şi verse inima în faţa unui om! Într-adevăr, Moise era prietenul lui Dumnezeu, un prieten în faţa căruia Dumnezeu a îndrăznit să se destăinuie. Ce extraordinară răsplată!

Dar ce-o fi zis Iosua auzind dezvăluirile pe care le-a făcut Dumnezeu despre viitorul acestui popor? Cred că acolo, în cort, a înţeles Iosua că Dumnezeu doreşte mai mult decât un Iordan trecut, o ţară cucerită şi un popor aşezat în ea. Dumnezeu doreşte un popor care să fie al Lui cu toată inima, cu tot sufletul şi cu tot cugetul. Acolo, în cort, Iosua a luat, probabil, hotărârea datorită căreia s-a putut spune mai târziu: „Poporul a slujit Domnului tot timpul vieţii lui Iosua..." (Jud.2:7).

Ca şi atunci, şi astăzi suntem la o răscruce de drumuri, la un nou schimb de ştafetă între generaţii. Oare, între cei care predau ştafeta, va găsi Dumnezeu pe cineva vrednic să i se destăinuie? Dar lângă un Moise, se va găsi oare un Iosua care să înţeleagă inima lui Dumnezeu şi să lupte pentru generaţia lui, cum a luptat Iosua pentru generaţia sa?

În ieslea din Betleem s-a născut Cel care avea să fie credincios peste casa lui Dumnezeu ca Fiu, nu ca rob, acel „Proroc ca Moise", care avea să spună mai târziu: „Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis" (Ioan 4:34). El a fost împlinirea desăvârşită a ceea ce a reprezentat Moise şi a devenit astfel modelul nostru, al tuturora. Suntem noi gata să urmăm acest model? Răspunsul nostru depinde de cât de bine am înţeles că nu succesul, ci credincioşia este măsura vieţii unui om.

NOTIȚE

NOTIȚE

NOTIȚE

TEXT: Deuteronom 32	CONTEXT: Deuteronom 1 - 34
IDEEA CENTRALĂ: ***Cel care n-a învăţat să răspundă cu iubire la iubirea lui Dumnezeu va gusta din rigoarea dreptăţii Lui.***	
SCOPUL LECŢIEI: • **Să atragă atenţia asupra credincioşiei lui Dumnezeu faţă de noi atât în dragostea Lui, cât şi în dreptatea Lui, şi astfel să ne îndemne la înţelepciunea ascultării de El.**	

Ziua 1 – citeşte Deuteronom 1:1-5:33

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicaţii concrete ale acestor adevăruri în viaţa ta şi roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 2 – citeşte Deuteronom 6:1-11:32

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicaţii concrete ale acestor adevăruri în viaţa ta şi roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 3 – citeşte Deuteronom 12:1-18:22

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicaţii concrete ale acestor adevăruri în viaţa ta şi roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 4 – citeşte Deuteronom 19:1-25:19

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicaţii concrete ale acestor adevăruri în viaţa ta şi roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 5 – citeşte Deuteronom 26:1-34:12

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicaţii concrete ale acestor adevăruri în viaţa ta şi roagă-te pentru realizarea lor.

Provocare

Când faptele credincioşiei lui Dumnezeu sunt puse faţă în faţă cu faptele răzvrătirii noastre, atunci înţelegem că mânia lui Dumnezeu este pe deplin justificată. Dreptatea Lui nu poate lăsa nepedepsită răzvrătirea directă şi deliberată a celor care, ca şi Israel, *s-au îngrăşat şi au azvârlit din picior, au părăsit pe Dumnezeu, Ziditorul lor, au nesocotit Stânca Mântuirii lor*. Dar faptul că, odinioară, mânia lui Dumnezeu s-a oprit brusc înaintea momentului final, dovedeşte că dragostea Lui este într-o permanentă luptă cu dreptatea Lui. Cântarea din Deuteronom 33 se încheie cu triumful iubirii în faţa dreptăţii, fără însă ca dreptatea lui Dumnezeu să fie călcată în picioare, pentru că iubirea lui faţă de noi s-a născut pe altarul jertfirii de Sine. Prin rănile Lui suntem noi tămăduiţi.

Faptele lui Dumnezeu L-au dovedit credincios, atât în dragostea Lui, cât şi în dreptatea Lui. Dar cel care n-a învăţat să răspundă cu iubire la iubirea Lui, va gusta din rigoarea dreptăţii Lui, căci „mânia lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu, împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor, care înăduşe adevărul în nelegiuirea lor” (Romani 1:18).

NOTIȚE

NOTIȚE

Biserica Creștină Baptistă Metanoia - 2017